

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ३२

१ मुख्य शब्द**[३]**

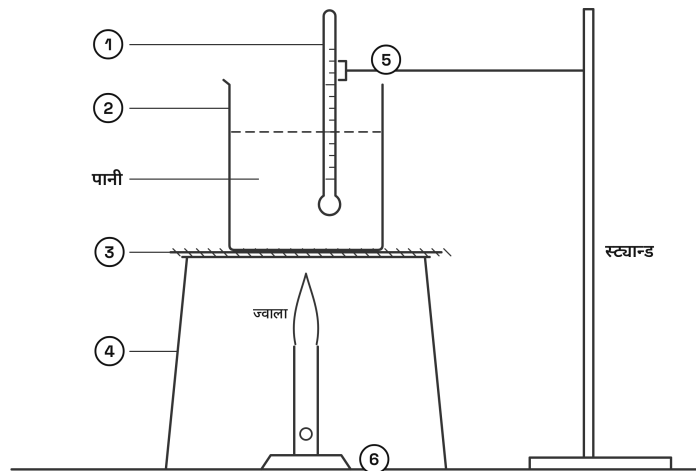
कोठाका उपयुक्त शब्द छानी खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाको एउटा शब्द प्रयोग हुँदैन। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

अनुमान अवलोकन जिज्ञासा निष्कर्ष प्रयोग सोधखोज स्केम्याटिक

केही कुरा जान्ने इच्छालाई _____ भनिन्छ। ज्ञानेन्द्रियको प्रयोग गरी वस्तुका गुण थाहा पाउनुलाई _____ भनिन्छ। गरेर सिक्ने कामलाई _____ भनिन्छ। सोधेर, पढेर र खोजेर कुनै कुरा पत्ता लगाउनुलाई _____ भनिन्छ। यी सबैबाट पुगिने अन्तिम उत्तरलाई _____ भनिन्छ। सामान्य रेखा वा सङ्केत प्रयोग गरी बनाइएको चित्रलाई _____ चित्र भनिन्छ।

२ चित्रको नामाङ्कन**[३]**

चित्रमा प्रयोगशालामा पानी उमालेको देखाइएको छ। १ देखि ६ सम्मका अङ्कले जनाएका भागको नाम लेख्नुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

१. _____	२. _____
३. _____	४. _____
५. _____	६. _____

३ बहुवैकल्पिक प्रश्न**[५]**

तलका प्रश्नको सही विकल्प छनोट गर्नुहोस्।

i. अवलोकनका लागि के आवश्यक पर्छ?

[१]

क. ज्ञान

ख. अनुभव

ग. ज्ञानेन्द्रिय

घ. अनुमान

- ii. वस्तुको कुन गुण अवलोकनबाट थाहा पाउन सकिँदैन? [1]
 क. स्वाद ख. खस्रोपन
 ग. तातोपन घ. बल्ने गुण
- iii. एउटा बोतलमा केही पानी छ। सो पानीको आयतन पत्ता लगाउन तपाईँ कुन उपकरण प्रयोग गर्नुहुन्छ? [1]
 क. तराजु ख. ढक
 ग. मेजरिङ सिलिन्डर घ. सोली
- iv. स्केम्याटिक चित्रको विशेषता कुन हो? [1]
 क. रङ्गीन ख. तीन आयामिक
 ग. छाया पारेको घ. दुई आयामिक
- v. प्रयोगशालामा रसायन राख्ने उपकरण काँचबाट बनाउनुको मुख्य कारण कुन हो? [1]
 क. काँच बलियो हुने भएकाले
 ख. काँच ओसारपसार गर्न सजिलो हुने भएकाले
 ग. काँच पारदर्शी हुने र धेरैजसो रसायनले नखिइने भएकाले
 घ. काँच छिटो ताल्ने भएकाले

4 ठिक कि बेठिक? [4]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको 1 अङ्क छ।

- i. वस्तुलाई छामेर त्यसको खस्रोपन थाहा पाउनु अवलोकनको एउटा उदाहरण हो। ☐
- ii. अवलोकनबाट वस्तुको ठिक मात्रा थाहा पाउन सकिन्छ। ☐
- iii. वैज्ञानिक सिकाइका लागि आधुनिक प्रयोगशाला चाहिन्छ। ☐
- iv. वस्तु कति तातो वा चिसो छ भनेर थाहा पाउन मेजरिङ सिलिन्डर प्रयोग गरिन्छ। ☐

5 जोडा मिलाउनुहोस् [2]

उपकरणलाई त्यसको प्रयोगसँग जोडा मिलाई कोठामा अक्षर लेख्नुहोस्। एउटा प्रयोग बढी छ। प्रत्येकको 0.5 अङ्क छ।

समूह 'क'

समूह 'ख'

1. बन्सन बर्नर	☐	क. तताउँदा बिकरलाई माथि अड्याउन
2. ट्राइपड स्ट्यान्ड	☐	ख. बाफलाई चिसो पारेर फेरि तरल बनाउन
3. भौतिक तराजु	☐	ग. तापक्रम नाप्न
4. थर्मोमिटर	☐	घ. पिण्ड नाप्न
		ङ. ताप दिन

6 अति छोटो उत्तर [3]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

- क. पाँचओटा ज्ञानेन्द्रियको नाम लेख्नुहोस्। [1]

ख. वस्तु खसो छ कि चिल्लो भन्ने कुन ज्ञानेन्द्रियबाट थाहा हुन्छ? [1]

ग. प्रयोगशालाका धेरैजसो उपकरण किन साना हुन्छन्? [1]

7 छोटो उत्तर [10]

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. अवलोकनबाट थाहा पाउन नसकिने तर परीक्षण र प्रयोगबाट मात्र थाहा पाउन सकिने वस्तुका कुनै चार गुण लेख्नुहोस्। [2]

ख. कुनै वस्तुको तौल कति छ भनेर थाहा पाउन त्यसलाई जोख्नुपर्छ। यो अवलोकन, प्रयोग र सोधखोजमध्ये कुन हो? किन? [2]

ग. रीनालाई चिनी पानीमा घुल्छ कि घुल्दैन भन्ने थाहा पाउनु छ। के चिनी हेरेर मात्र उनी यो थाहा पाउन सक्छिन्? उनले के गर्नुपर्छ? [2]

घ. स्केम्याटिक चित्रका कुनै दुई महत्त्व लेख्नुहोस्। [2]

ड. सोधखोजले सिकाइमा कसरी सहयोग पुऱ्याउँछ? उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस्।

[2]

8 सोच्नुहोस्

[2]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

आमाले दियोमा घिउ वा तेल हालेर बत्ती बालेको आयुषाले देखेकी छिन्। एक दिन आमाले दियोमा दुध हालेर बत्ती बाल्न खोज्नुभयो, तर बत्ती बलेन। आयुषाले वैज्ञानिक सिकाइका कुन कुन तरिका अपनाइन्? बत्ती किन बलेन भन्ने थाहा पाउन अब उनले के गर्नुपर्छ?

9 क्रियाकलाप: भान्छाका वस्तु (क्रियाकलाप 1.1)

(अङ्क नदिइने)

आफ्नो भान्छामा भएको पानी, नुन र चिनी अवलोकन गर्नुहोस्। खान हुन्छ भनेर थाहा भएका वस्तु मात्र चाख्नुहोस्। तालिका भर्नुहोस्। अवस्थामा ठोस, तरल वा ग्याँस लेख्नुहोस्।

सामग्री	रङ्ग	गन्ध	स्वाद	अवस्था
पानी				
नुन				
चिनी				

नुन र चिनी हेर्दा झन्डै उस्तै देखिन्छन्। कुन ज्ञानेन्द्रियबाट यिनलाई छुट्याउन सकिन्छ?

